

ČINIM DOBRO

NE PRODAJEM
CIGARETE
MALOLJETNICIMA!

BUDITE ODGOVORNI, BUDITE DIO NAŠE KAMPANJE

HRVATSKA
OBRTNIČKA
KOMORA

**DRAGUTIN
RANOGAJEC**
Predsjednik HOK-a

Poštovane kolegice i kolege obrtnici,

Hrvatska obrtnička komora ove godine obilježava 160 godina organizirane brige o obrtništvu, nizom aktivnosti koje ukazuju na bogatu povijest i tradiciju. Isto tako, želimo ukazati na ulogu koju obrtnici imaju u široj društvenoj zajednici u kojoj žive i djeluju. U tom smislu odlučili smo organizirati kampanju „Činim dobro, ne prodajem cigarete maloljetnicima“, kojom želimo podsjetiti i upozoriti naše članove u sektoru trgovine i ugostiteljstva na zabranu prodaje duhanskih proizvoda maloljetnim osobama. Smatramo da je pušenje maloljetnih osoba ozbiljan društveni problem, u čije rješavanje trebaju biti uključeni brojni dionici pa i mi obrtnici. Ovo nije samo moralna, već i zakonska obveza.

Cilj naše kampanje je aktivna potpora provedbi Zakona o ograničavanju uporabe duhanskih proizvoda, ali još i više zaštita djece i mladih. Naime, brojna istraživanja pokazuju da, što se ranije počne s pušenjem, prije se razvijaju bolesti koje su posljedica pušenja. Zabrana pristupa duhanskim proizvodima ključna je za sprečavanje stvaranja navike pušenja maloljetnih osoba. Stoga je upravo savjesno ponašanje trgovaca i ugostitelja od presudne važnosti.

U ovoj brošuri možete pronaći odredbe navedenog Zakona koje se odnose na naše obveze, savjete koji Vam mogu olakšati njihovu provedbu, kao i dosadašnje iskustvo obrtnika. Našu kampanju podržavaju Ministarstvo zdravlja RH i Ministarstvo poduzetništva i obrta RH.

Budite dio naše kampanje, mislite na zdravlje naših mladih.

Zakonodavni okvir

Hrvatska obrtnička komora, kao legitimno predstavničko tijelo obrtnika, prihvatila je zakonsku obvezu u provođenju preventivnih mjera protiv pušenja. Kampanjom „Činim dobro, ne prodajem cigarete maloljetnicima“ želimo ukazati na odgovoran rad obrtnika te pridonijeti prevenciji pušenja kod mladih osoba.

Zakon o ograničavanju uporabe duhanskih proizvoda, u cilju zaštite zdravlja građana, utvrđuje mjere za smanjenje i ograničavanje uporabe duhanskih proizvoda, štetnih sastojaka cigareta i obvezne oznake na pakiranjima duhanskih proizvoda, preventivne mjere protiv pušenja te nadzor nad provedbom Zakona. Za trgovce i ugostitelje također su relevantne odredbe Zakona o trgovini te Zakona o ugostiteljskoj djelatnosti.

ČINIM DOBRO, NE PRODAJEM CIGARETE MALOLJETNICIMA!

ČLANAK 11. ZAKONA OBVEZUJE NA SLJEDEĆE:

- Zabranjuje se prodaja duhanskih proizvoda osobama mlađim od 18 godina
- Duhanske proizvode ne smiju prodavati osobe mlađe od 18 godina
- Na svim prodajnim mjestima, na kojima se prodaju duhanski proizvodi, mora biti istaknuta oznaka o zabrani prodaje duhanskih proizvoda osobama mlađim od 18 godina
- Oznaka mora biti istaknuta na vidljivom mjestu, tako da se može pročitati s udaljenosti od deset metara
- Prodavač, od osobe za koju se smatra da je mlađa od 18 godina, može zatražiti da odgovarajućom ispravom dokaže punoljetnost
- Ako osoba to odbije, prodavač je obavezan uskratiti prodaju traženoga duhanskog proizvoda

Za prekršaj navedenih zakonskih odredbi pravna osoba kaznit će se novčanom kaznom od 30.000 do 150.000 kuna. Za prodaju duhanskih proizvoda osobama mlađim od 18 godina, kaznit će se i fizička te odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom u iznosu od 5.000 do 15.000 kuna.

Korisni savjeti

PITANJE: Mogu li maloljetnici imati službeni dokument sa slikom?

ODGOVOR: U Republici Hrvatskoj osobnu iskaznicu dužna je imati osoba starija od 16 godina, a pravo na osobnu iskaznicu ima i osoba starija od 15 godina. U praksi to znači da tijekom ove godine ne smijem prodavati cigarete onima koji su rođeni nakon 1994. godine.

PITANJE: Ako osoba za koju nismo sigurni da je punoljetna, a želi kupiti cigarete, kaže da je zaboravila dokumente – što učiniti?

ODGOVOR: Upozorite je da osoba koja uz sebe nema osobnu iskaznicu te osoba starija od 16 godina koja nije ishodila osobnu iskaznicu, može biti kažnjena novčanom kaznom za prekršaj.

PITANJE: Što napraviti u neugodnim situacijama?

ODGOVOR: Ljubazno pitati osobu koja želi kupiti cigarete za njezinu dob te kratko i jasno objasniti posljedice kršenja Zakona.

PITANJE: Što napraviti, ako maloljetnik kaže da kupuje cigarete za odrasle ili roditelje?

ODGOVOR: Objasniti da mu svejedno ne smijete prodati cigarete i da biste u suprotnom Vi mogli platiti kaznu.

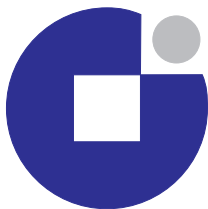
PITANJE: Što ako reagira agresivno?

ODGOVOR: Ostanite mirni i kratko objasnite koje su posljedice kršenja Zakona.

PITANJE: Što napraviti, ako druga osoba dođe u pratnji mlađe osobe kojoj ste netom odbili prodaju?

ODGOVOR: Pokušajte apelirati na savjest te osobe i pozvati je da ne kupi cigarete mlađima od 18 godina.

NIKADA NEMOJTE RADITI IZNIMKE. UVIJEK MISLITE NA POSLJEDICE.

HRVATSKA
OBRTNIČKA
KOMORA

Poruke obrtnika

KATA KAPELAC

Upozoravam na društvenu odgovornost svih nas koji prodajemo cigarete – naša je obaveza učiniti ih nedostupnima maloljetnim osobama. Mladi često žele eksperimentirati i zato je jako važno da im duhanski proizvodi ne budu lako dostupni.

ŽELJKA HOFFMAN

Maloljetnik će na svakojake načine, ukoliko to želi, probati doći do cigareta. Ljudi vrlo često okreću glavu od problema. Važno je kako će cjelokupno društvo reagirati, a posebice oni kojima je posao prodaja cigareta.

BORIS VUKELIĆ

Ova će nam brošura pomoći ne samo podsjetiti se na odredbe Zakona, već ponuditi i korisne savjete kako postupati u situacijama, u kojima se trgovci i ugostitelji koji prodaju duhanske proizvode, mogu zateći.

NENAD ŠEPAK

Krenimo samo od sebe: da li bismo željeli da naše djece, koje ne može samostalno donositi odluke, konzumira cigarete ili alkohol? Vjerojatno ne. Ponašajmo se tako i s maloljetnim kupcima.

**ČINIM
DOBRO**

NE PRODAJEM
CIGARETE
MALOLJETNICIMA!

